

Brussell, 16 ta' Diċembru 2024
(OR. en)

16939/24

ENER 606
COMPET 1218
CLIMA 459
ENV 1232

EŻITU TAL-PROĊEDIMENTI

---

minn: Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill

fi: 16 ta' Diċembru 2024

lil: Delegazzjonijiet

Nru. dok. preċ.: 16248/24

Suġġett: Il-promozzjoni tal-enerġija ġeotermali
- Konkluzjonijiet tal-Kunsill (16 ta' Diċembru 2024)

Id-delegazzjonijiet isibu fl-anness il-konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar "Il-promozzjoni tal-enerġija ġeotermali", kif approvati mill-Kunsill Trasport, Telekomunikazzjoni u Enerġija fil-laqgħa tiegħu tas-16 ta' Diċembru 2024.

**KONKLUŻJONIJET TAL-KUNSILL
DWAR IL-PROMOZZJONI TAL-ENERĠIJA ĠEOTERMALI**

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

FILWAQT LI JFAKKAR:

- Il-Liġi Ewropea dwar il-Klima¹ u l-obbligu li fiha li jittiehdu l-miżuri meħtieġa fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali, rispettivament, biex in-newtralità klimatika tinkiseb kollettivament sa mhux aktar tard mill-2050;
- Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew² tas-17-18 ta' April 2024, li jappellaw għall-kisba ta' unjoni tal-enerġija ġenwina, billi tiġi żgurata enerġija abbundanti, affordabbli u nadifa, li taqdi l-objettiv doppju li jiġu garantiti s-sovranità enerġetika u n-newtralità klimatika tal-Ewropa. Dan ser jeħtieġ elettrifikazzjoni ambizzjuża bl-użu tas-soluzzjonijiet kollha żero netti u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, flessibilità u l-użu sostanzjali ta' teknoloġiji u investiment fil-grilji, il-ħżin u l-interkonnessjonijiet;
- Id-dritt tal-Istati Membri li jiddeciedu t-tahlita tal-enerġija tagħhom, filwaqt li jqisu ċ-ċirkostanzi ġeoloġiċi, ambjentali, ekonomiċi u speċifiċi oħra tagħhom, u li jagħzlu l-aktar teknoloġiji xierqa biex kollettivament jilhqqu l-miri tal-enerġija u tal-klima għall-2030;
- L-Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti³, li għandu l-għan li jiżgura l-aċċess tal-Unjoni għal provvista sigura u sostenibbli ta' teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti, inkluż billi tizzied il-kapaċità tal-manifattura ta' teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti u l-ktajjen tal-provvista tagħhom; u l-elenkar tal-enerġija ġeotermali fost it-teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti;

---

¹ Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999;

² EUCO 12/24, disponibbli fuq <https://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2024/04/18/european-council-conclusions-17-and-18-april-2024/>

³ REGOLAMENT (UE) 2024/1735 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL tat-13 ta' Ġunju 2024 dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' miżuri għat-tisħiħ tal-ekosistema Ewropea tal-manifattura ta' teknoloġija b'emissjonijiet żero netti u li jemenda r-Regolament (UE) 2018/1724; ĠU L, 28.6.2024

- Id-Direttiva dwar l-Energija Rinnovabbli⁴ u, b'mod partikolari, l-obbligu għall-Istati Membri li jintroduċu miżuri xierqa fir-regolamenti nazzjonali u fil-kodiċijiet tal-bini tagħhom u, fejn applikabbli, fl-iskemi ta' appoġġ tagħhom; u barra minn hekk, li jiżded is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fl-elettriku, fit-tishin u t-tkessiġ, u fit-tishin u t-tkessiġ distrettwali, kif ukoll fil-proċessi industrijali;
- Id-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika⁵, li skontha l-Istati Membri għandhom jiffacilitaw l-istabiliment ta' faċilitajiet ta' finanzjament, jew l-użu ta' dawk ezistenti, għal miżuri li jtejbu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija; u li tipprevedi kriterji għal sistemi effiċjenti ta' tishin u tkessiġ distrettwali;
- Id-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Energija⁶, bl-enerġija ġeotermali bħala waħda mill-għażliet biex jinqdew il-ħtiġijiet ta' enerġija ta' bini b'emissjonijiet zero;
- Ir-Regolament dwar is-Suq tal-Elettriku⁷, li jelenka l-enerġija ġeotermali fost is-sorsi li għalihom l-iskemi ta' appoġġ dirett għall-prezzijiet għall-investiment f'faċilitajiet godda ta' generazzjoni tal-enerġija għall-generazzjoni tal-elettriku għandhom jieħdu l-forma ta' kuntratti bidirezzjonali għad-differenza jew skemi ekwivalenti bl-istess effetti; u li għalihom l-Istati Membri għandhom jippromwovu l-adozzjoni ta' Ftehimiet dwar ix-Xiri tal-Energija.

---

4 Direttiva (UE) 2023/2413 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL tat-18 ta' Ottubru 2023 li temenda d-Direttiva (UE) 2018/2001, ir-Regolament (UE) 2018/1999 u d-Direttiva 98/70/KE fir-rigward tal-promozzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2015/652;

5 Direttiva (UE) 2023/1791 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (riformulazzjoni)

6 Direttiva (UE) 2024/1275 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' April 2024 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (riformulazzjoni)

7 Regolament (UE) 2024/1747 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolamenti (UE) 2019/942 u (UE) 2019/943 fir-rigward tat-titjib tat-tfassil tas-suq tal-elettriku tal-Unjoni Artikolu 19.d

FILWAQT LI JIEHU NOTA TA':

- Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar ir-revizjoni tal-Pjan Strategiku Ewropew għat-Teknologija tal-Energija⁸;
- Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-valutazzjoni madwar l-UE kollha tal-abbozz tal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima agġornati⁹, li nnotat li s-sorsi tal-enerġija ġeotermali jissemmew f'diversi abbozzi ta' pjanijiet f'diversi taqsimiet, b'mod partikolari li jkopru t-tishin u t-tkessiġ, iżda ma jipprovdu l-ebda dettall sinifikanti dwar il-mizuri meħtieġa biex jintużaw;
- Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar REPowerEU¹⁰ dwar it-tnaqqis tad-dipendenza fuq il-fjuwils fossili Russi, it-thaffif tat-tranzizzjoni tal-enerġija u aktar integrazzjoni tas-suq tal-enerġija;
- Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "L-Istrategija tal-UE dwar l-Energija Solari"¹¹ li ssemmi li d-domanda għall-enerġija koperta mis-sħana solari u ġeotermali għandha mill-inqas tittrippla sabiex jintlaħqu l-miri tal-UE 2030;
- L-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni bit-titolu "Il-lokalizzazzjoni tal-produzzjoni tal-enerġija: ir-rwol tal-enerġija ġeotermali."¹²

Opportunitajiet ġeotermali u ostakli għall-użu usa' tagħhom

1. JENFASIZZA

- a. il-potenzjal tal-enerġija ġeotermali bhala sors ta' enerġija rinnovabbli lokali f'termini ta' provvista ta' sigurtà tal-enerġija, sostenibbiltà u kontribut għal prezzijiet affordabbli tal-enerġija;
- b. li l-użu tal-enerġija ġeotermali jikkontribwixxi għall-oġettivi strateġiċi tal-Unjoni Ewropea billi jnaqqas id-dipendenza enerġetika u l-importazzjoni tal-fjuwils fossili, speċjalment fir-rigward tat-tishin u t-tkessiġ filwaqt li fl-istess ħin iżid l-awtonomija strateġika miftuħa tal-Ewropa u l-kompetittività tal-industriji Ewropej;

---

8 COM(2023) 634 final

9 COM(2023) 796 final

10 COM(2022) 230 final

11 COM(2022) 221 final

12 Opinjoni tal-Kumitat Ewropew tar-Regġuni–Il-lokalizzazzjoni tal-produzzjoni tal-enerġija: ir-rwol tal-enerġija ġeotermali (Opinjoni fuq inizjattiva proprja); 26.6.2024, C/2024/3663

- c. ir-rwol tal-enerġija ġeotermali b'hala teknoloġija matura b'emissjonijiet żero netti fid-dekarbonizzazzjoni tas-setturi tal-enerġija;
- d. li l-iżvilupp imtejjeb tal-enerġija ġeotermali qrib il-wiċċ u fil-fond jista' jwassal għal iffrankar sinifikanti fl-emissjonijiet, b'mod partikolari fis-settur tal-bini, u jista' jikkontribwixxi biex jintlaħqu l-miri ambizzjużi tal-UE għall-klima u l-enerġija;
- e. li meta l-enerġija ġeotermali tkun disponibbli lokament, tista' tipprovdi provvista stabbli għat-tiġin u t-tkessiġ, kif ukoll servizzi ta' ħżin tal-enerġija, flessibilità u integrazzjoni tas-sistema tal-enerġija u tirriżulta fi spejjeż affordabbli u prevedibbli tal-provvista tal-enerġija;
- f. li f'reġjuni b'potenzjal ġeotermali għoli, kif ukoll f'reġjuni li huma aktar diffiċli biex jiġu dekarbonizzati, bħar-reġjuni ultraperiferiċi, l-enerġija ġeotermali tista' tipprovdi wkoll provvista stabbli u prevedibbli għall-elettriku konsenjabbli;
- g. is-sinerġiji mal-produzzjoni tal-materja prima kritika, li jfisser li meta l-kompożizzjoni kimika tal-fluwidi ġeotermali tippermetti, l-esplorazzjoni tal-enerġija ġeotermali tista' tikkontribwixxi biex tiġi sodisfatta d-domanda tal-Unjoni għal-litju u materja prima oħra, u b'hekk tippromwovi s-sovranià minerali Ewropea, filwaqt li titqies il-ħtieġa li tiġi żgurata protezzjoni ambjentali.

2. JISSOTTOLINJA

- a. li b'hala medja, aktar minn nofs il-konsum finali tal-enerġija tas-settur residenzjali għat-tiġin u t-tkessiġ tal-ispazju u dawk distrettwali bħalissa huwa alimentat minn riżorsi ta' enerġija fossili fil-livell tal-Unjoni, filwaqt li l-enerġija ġeotermali tista' tipprovdi provvista ta' tiġin u tkessiġ affordabbli u sigura għad-dekarbonizzazzjoni tal-konsum tal-enerġija fil-bini u tagħmel l-industriji aktar kompetittivi u sostenibbli;
- b. li minkejja l-benefiċċji tal-enerġija ġeotermali, għad hemm potenzjal importanti mhux sfruttat għall-enerġija ġeotermali li jista' jiġi esplorat u użat aktar;
- c. li l-kumplessità regolatorja, l-ostakli finanzjarji u kummerċjali, il-kapaċità umana insuffiċjenti jew l-esperjenza speċifika għat-teknoloġija fl-awtoritajiet tal-għoti ta' permessi u n-nuqqas ta' forza tax-xogħol b'hiliet speċjalizzati u ta' kumpaniji speċjalizzati huma fatturi li jikkontribwixxu għall-użu subottimali tal-potenzjal tal-enerġija ġeotermali;

- d. li n-nuqqas ta' data, inkluż data dwar taħt wiċċ l-art, u aċċessibilità pubblika limitata għad-data ġeoloġika eżistenti, ġew identifikati wkoll bħala xkiel għat-tneħħija tar-riskji fl-istadju bikri tal-iżvilupp tal-proġett, u għall-prevenzjoni tal-użu aktar rapidu u usa' tal-enerġija ġeotermali;
- e. li minkejja l-ispiza operatorja relattivament baxxa, il-vijabbiltà kummerċjali ta' investimenti ġeotermali fil-fond x'aktarx li ma tiżdiedx mingħajr miżuri biex jindirizzaw spejjeż għoljin ta' investment bil-quddiem, u riskji relatati mal-esplorazzjoni, il-kapital u t-tħaffir;
- f. li jeħtieġ li l-produzzjoni tal-enerġija ġeotermali tkun konformi mal-qafas ambjentali, inkluż il-protezzjoni tan-natura u tal-ilma ta' taħt l-art u r-rekwiżiti tas-sikurezza;
- g. li l-fattibilità ekonomika, teknika u ġeoloġika titqies meta l-Istati Membri jiddeċiedu dwar miżuri possibbli ta' promozzjoni tal-enerġija ġeotermali.

Azzjonijiet biex jithaffef l-użu tal-enerġija ġeotermali

- 3. JAPPELLA lill-Kummissjoni biex tfassal strateġija komprensiva dwar id-dekarbonizzazzjoni tat-tiġn u t-tkessiħ u magħha Pjan ta' Azzjoni Ġeotermali Ewropew apposta b'miżuri biex jiffacilitaw proġetti ġeotermali u biex jaċċelleraw l-użu tal-enerġija ġeotermali. Dawn il-miżuri jistgħu jinkludu:
  - a. skemi ta' garanzija possibbli biex itaffu r-riskji għall-investment bil-quddiem;
  - b. gwida u l-aħjar prattiki biex isaħħu l-investment fi proġetti ġeotermali u l-infrastruttura rilevanti, inkluż networks u l-ħżin tat-tiġn u t-tkessiħ distrettwali;
  - c. l-aħjar prattiki u gwida biex ihaffu u jissimplifikaw il-proċeduri tal-għoti ta' permessi, inkluż l-involvement tal-komunitajiet lokali, u biex jiffacilitaw it-twettiq mill-bidu sal-aħhar ta' proġetti ġeotermali;
  - d. azzjonijiet biex jindirizzaw in-nuqqas ta' forza tax-xogħol b'hiliet speċjalizzati, biex itejbu l-kapaċità tul il-katina tal-valur kollha għall-enerġija ġeotermali;

- e. azzjonijiet li jiffaċilitaw il-qsim tad-data, id-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà tad-data dwar taħt wiċċ l-art u l-ġbir ta' data ġeoloġika ġdida;
  - f. l-aħjar Prattiki jew mudelli biex jiffaċilitaw kuntratti fit-tul, bħal ftehimiet dwar ix-xiri tat-tishin u t-tkessiħ rinnovabbli;
  - g. il-promozzjoni tal-ġenerazzjoni tal-elettriku mill-enerġija ġeotermali, fejn jeżisti potenzjal ġeoloġiku, biex jiġi appoġġat l-użu tal-enerġija ġeotermali bħala provvista stabbli tal-elettriku, inkluż għall-gzejjer u r-reġjuni ultraperiferiċi, flimkien ma' azzjonijiet xierqa biex l-investiment ġeotermali jsir kompetittiv.
4. JAPPELLA lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jipprovdu forum strutturat, bħal Alleanza Ġeotermali Ewropea, biex ilaqqgħu flimkien lil dawk li jfasslu l-politika, partijiet ikkonċernati tal-industrija, investituri u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra tul il-katina tal-valur kollha, biex jaqsmu l-aħjar Prattiki u mudelli ta' negozju ta' suċċess, joħolqu sħubijiet ġodda u jidentifikaw ostakli komuni u azzjonijiet ta' rimedju.

Il-qafas regolatorju u aspetti finanzjarji

5. JAPPELLA lill-Istati Membri, fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-acquis rilevanti tal-UE:
- a. jissimplifikaw, jekk meħtieġ, il-proċeduri regolatorji rispettivi tagħhom li jaffettwaw il-produzzjoni tal-enerġija ġeotermali, inkluż għall-infrastruttura, li jippermettu l-użu tagħha, kif ukoll attivitajiet ta' thaffir u estrazzjoni u proċeduri ambjentali;
  - b. jaċċelleraw, jekk meħtieġ, il-proċeduri tal-ġhoti ta' permessi u liċenzji, u jiffaċilitaw l-aċċess għall-informazzjoni billi jikkunsidraw, pereżempju, il-ħolqien ta' punt uniku ta' kuntatt biex jinforma lill-promoturi tal-proġetti;

- c. jistinkaw biex itejbu l-koordinazzjoni fil-livell reġjonali u nazzjonali tal-ippjanar u l-iżvilupp tat-tishin, tat-tkessiġ u tal-elettriku ġeotermali, u tal-ħżin tal-enerġija, u jhegġu lill-muniċipalitajiet irawmu l-isfruttament sħiħ tal-potenzjal tal-enerġija ġeotermali fis-sistema kollha tal-enerġija;
- d. itejbu t-trasparenza fl-ippjanar u fir-rappurtar dwar l-enerġija ġeotermali fil-kuntest tal-pjanijiet nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima u r-rappurtar relatat;
- e. jikkunsidraw soluzzjonijiet ta' enerġija ġeotermali fil-pjanijiet tagħhom għal sistemi tal-enerġija integrati sabiex jibbilanċjaw il-grilji, jiżguraw il-flessibbiltà u l-istabbiltà tal-grilja u jnaqqsu l-emissjonijiet;
- f. jikkunsidraw il-ħruġ ta' gwida għall-awtoritajiet lokali, operaturi tas-sistemi tal-enerġija u tat-tishin u t-tkessiġ distrettwali biex iqisu l-enerġija ġeotermali matul l-ippjanar reġjonali jew urban u meta jippjanaw l-investimenti fl-infrastruttura tal-enerġija lokali; ikollhom perspettiva olistika tal-alternattivi kollha; jallinjaw tali gwida mal-valutazzjoni komprensiva tat-tishin u t-tkessiġ meħtieġa mid-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika, u mal-obbligu li l-enerġija rinnovabbli tiġi integrata fit-tishin u t-tkessiġ f'konformità mad-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli;
- g. jippromwovu disinn ottimali tas-sistemi ta' tishin u tkessiġ distrettwali, pereżempju billi titnaqqas it-temperatura li jistgħu joperaw fiha, sabiex tiġi integrata l-enerġija ġeotermali, u b'hekk isiru aktar sostenibbli;
- h. jikkunsidraw soluzzjonijiet ta' enerġija ġeotermali fil-kodiċijiet tal-bini tagħhom bħala xprun għal bini aktar effiċjenti u sostenibbli;
- i. jinkoraġġixxu l-applikazzjoni ta' approċċ integrat għall-attivitajiet tal-ispazju poruż taħt wiċċ l-art sabiex l-użu tal-enerġija ġeotermali jiġi armonizzat mal-protezzjoni tal-ilma ta' taħt l-art kif ukoll ma' użi oħra tal-attivitajiet tal-ispazju poruż taħt wiċċ l-art bħall-qbid u l-ħżin tal-karbonju, u l-ħżin tal-idroġenu;
- j. jiffacilitaw proġetti li jikkonvertu mill-ġdid il-facilitajiet fossili ta' taħt l-art biex jużawhom għall-enerġija ġeotermali jew jinkoraġġixxu l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet li jippermettu li tali proġetti jsiru aktar malajr;
- k. jikkunsidraw l-elaborazzjoni jew, fejn dawn diġà jeżistu, il-facilitazzjoni tal-aċċess għal skemi u inċentivi finanzjarji jew ta' garanzija biex jittaffew l-ispejjeż u r-riskji għoljin bil-quddiem relatati mat-tħaffir u l-esplorazzjoni, jippromwovu l-kostruzzjoni ta' infrastruttura ġeotermali u jiffacilitaw il-vijabbiltà kummerċjali ta' investimenti ġeotermali;

- l. fejn xieraq, jincentivaw u joħorġu linji gwida biex jiżdied l-użu ta' soluzzjonijiet ġeotermali għal finijiet ta' tishin u tkessiħ b'mod ġenerali, kif ukoll fin-networks tat-tishin u t-tkessiħ distrettwali u, fejn rilevanti, soluzzjonijiet ġeotermali profondi għall-produzzjoni tal-enerġija;
- m. iqisu l-potenzjal tal-użi preċedenti kollha ta' spieri jew attivitajiet ta' estrazzjoni minerarja biex tiġi sfruttata l-enerġija ġeotermali, id-dekarbonizzazzjoni tan-networks lokali, normalment dawk li jaħdmu bil-fjuwils fossili, tat-tishin u t-tkessiħ distrettwali sabiex jikkontribwixxu għal tranżizzjoni tal-enerġija ġusta.

L-aċċess għad-data, l-informazzjoni u s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku

6. JAPPELLA lill-Istati Membri biex jipprovdu u jiżguraw id-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà tad-data ġeoxjentifika, l-informazzjoni dwar taħt wiċċ l-art, u l-mapep, inkluż dwar is-sistemi eżistenti tat-tishin u t-tkessiħ distrettwali. Dawn huma essenzjali biex jivvalutaw il-potenzjal ġeotermali u jagħmlu użu effettiv mid-data u l-għarfien, miksuba permezz ta' attivitajiet fossili, għall-iżvilupp ġeotermali billi jinholqu settijiet ta' data disponibbli għall-pubbliku, fejn possibbli;
7. JAPPELLA lill-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, biex jikkontribwixxu għall-promozzjoni, it-titjib u t-twessigh tal-kamp ta' applikazzjoni tal-proġetti eżistenti dwar id-data dwar l-enerġija ġeotermali, inkluż l-għoti ta' data dwar networks eżistenti tat-tishin u t-tkessiħ. Dan ser jgħin biex jitnaqqsu n-nuqqasijiet fid-data u tiġi stabbilita bażi tal-metadata fl-UE kollha li tgħaqqad ir-repożitorji tad-data ġeoloġika nazzjonali, aċċessibbli għall-partijiet ikkonċernati kollha madwar l-UE;
8. JAPPELLA lill-Istati Membri, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, biex isaħħu l-kooperazzjoni transfruntiera fir-riċerka u l-iżvilupp permezz tal-qsim tal-għarfien jew proġetti kongunti, biex jiżguraw l-integrazzjoni bla xkiel ta' mapep ġeotermali (fluss tas-sħana u estensjoni ta' ġibjuni tal-ilma termali);
9. JAPPELLA lill-Istati Membri biex jinkoraġġixxu u jappoġġaw lill-awtoritajiet lokali u reġjonali biex jistabbilixxu komunitajiet tal-enerġija; jikkooperaw mal-investituri, l-iżviluppaturi u l-konsumaturi involuti fi proġetti ġeotermali relatati mal-enerġija ġeotermali abbażi ta' valutazzjoni tal-potenzjal ġeotermali, is-suq tas-sħana disponibbli lokalment, u l-potenzjal li jiġu żviluppati tishin u tkessiħ distrettwali li huma proprjetà tal-komunità;

10. JAPPELLA lill-Kummissjoni biex tiddekrivi l-istrumenti finanzjarji u l-appoġġ disponibbli tal-UE inkluz, kif xieraq, InvestEU u strumenti oħra disponibbli permezz tal-Bank Ewropew tal-Investment (BEI) li jistgħu jinfurmaw lill-promoturi tal-proġetti, kemm b'rabta ma' inizjattivi ġeotermali nazzjonali kif ukoll transfruntiera;
11. JAPPELLA lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex, fejn rilevanti, ikomplu jibnu fuq eżercizzji ta' mmappjar fil-livell tal-UE u dak nazzjonali u jappoġġawhom, biex jivvalutaw il-potenzjal sħiħ tal-enerġija ġeotermali fl-Istati Membri kollha, b'enfasi partikolari fuq riżorsi ġeotermali fil-fond jew fil-fond ħafna taħt wiċċ l-art, inkluz l-użu tad-data dwar l-estrazzjoni tal-idrokarburi;
12. JAPPELLA lill-Istati Membri biex jaħdmu fuq is-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku u jinkoraġġixxu l-aċċettazzjoni pubblika, biex iniedu kampanji ta' informazzjoni u jtejbu l-għarfien dwar il-benefiċċji ekonomiċi soċjali u klimatiċi tal-użu tal-enerġija ġeotermali u dwar studji ta' każijiet ta' suċċess, kif ukoll biex jiżguraw l-inklużjoni tal-gvernijiet lokali, il-komunitajiet rurali, ir-reġjuni ultraperiferiċi, iċ-ċittadini, il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, u partijiet ikkonċernati oħra f'attivitajiet ta' żvilupp ġeotermali. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni għandha tiffaċilita l-isforzi lejn l-aċċettazzjoni pubblika, filwaqt li tuża wkoll networks differenti ta' awtoritajiet lokali, bħall-Patt tas-Sindki;
13. JAPPELLA lill-Istati Membri biex, bl-appoġġ tal-Kummissjoni, itejbu l-għarfien dwar u l-qsim tal-aħjar prattiki dwar riskji ġeologiċi u ambjentali potenzjali kkawżati minn operazzjonijiet ġeotermali fil-fond, bħas-sismiċità indotta, u dwar il-prevenzjoni, il-monitoraġġ u, fejn meħtieġ, dwar miżuri ta' mitigazzjoni.

It-tishih tal-forza tax-xogħol, ir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni

14. JAPPELLA lill-Istati Membri biex iniedu programmi ta' taħriġ mill-ġdid fl-edukazzjoni vokazzjonali biex jissodisfaw ir-rekwiżiti speċifiċi tax-xogħol tal-industrija ġeotermali emergenti. Dawn jeħtieġ li jikkunsidraw l-involviment u t-taħriġ mill-ġdid tal-ħaddiema u tal-professjonisti mill-industrija tal-fjuwils fossili u tal-estrazzjoni minerarja b'għarfien espert fl-esplorazzjoni, fit-tħaffir u fil-pajpijiet. Dan jista' jiżgura tranżizzjoni ġusta li timmassimizza l-opportunitajiet ta' impjieg fis-settur ġeotermali;
15. IHEĠĠEĠ lill-Istati Membri jniedu speċjalizzazzjonijiet fl-edukazzjoni għolja biex jipprovdu lill-industrija ġeotermali b'forza tax-xogħol b'hiliet speċjalizzati;

16. IHEĠĠEĠ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jinkludu jew ikomplu jżidu l-preżenza ta' proġetti ġeotermali fi programmi u politiki ta' riċerka, żvilupp u innovazzjoni, bħal Orizzont Ewropa, il-Fond għall-Innovazzjoni, u l-Pjan SET, inkluż il-Pjan ta' Implimentazzjoni Ġeotermali fil-Fond tiegħu;
17. JINKORAĠĠIXXI l-ħolqien ta' teknoloġiji innovattivi godda fil-qasam tal-enerġija ġeotermali, li jikkontribwixxu għall-kompetittività u r-reżiljenza tal-Unjoni.

L-iżvilupp tal-katina tal-valur u l-kooperazzjoni internazzjonali

18. IHEĠĠEĠ lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jżidu l-isforzi kongunti biex iżidu l-kapaċità ta' fornituri ta' servizzi industrijali Ewropej kwalifikati f'oqsma bħat-thaffir, il-kostruzzjoni u l-manifattura tat-tagħmir;
19. JAPPELLA lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jsaħħu l-pożizzjoni tal-Unjoni fil-katina tal-valur ġeotermali, fil-kategoriji kollha: l-installazzjoni, it-thaddim u l-manutenzjoni;
20. JAPPELLA lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex isaħħu l-kooperazzjoni internazzjonali, fost l-oħrajn, mal-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija, l-Aġenzija Internazzjonali għall-Enerġija Rinnovabbli u l-Alleanza Ġeotermali Globali, fil-qasam tat-teknoloġija, ir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni; itejbu t-trasferiment tal-għarfien, il-gbir tad-data u l-politiki relatati mal-aspetti ekonomiċi u ambjentali tal-enerġija ġeotermali; u jippromwovu l-qsim tal-aħjar prattiki.